

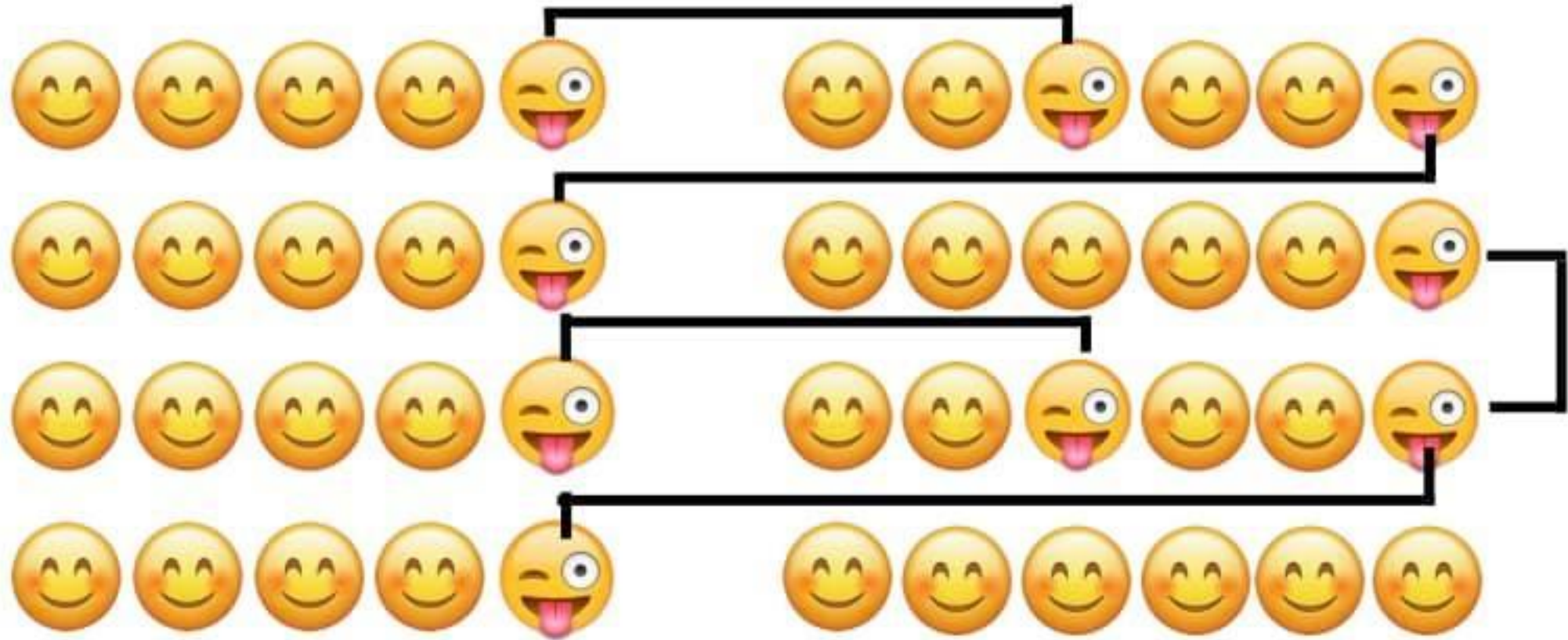
ภาพย่นนี้ ๑๑

คำประพันธ์ประเภทกาพย์ มีมากมายหลายประเภท
แต่ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ **กาพย์ยานี ๑๑**

ฉันทักษณภาพยานี้ ๑๑

ตัวอย่างภาพยนตร์ยานี้ ๑๑

ภาพยนตร์ยานี้**ล้ำนำ**
วรรณคดี**ห้าคำ**หมาย
ครู **ลหุ**นั้น
สัมผัส**ต้อง**จัด**แจ**ง

สิบเอ็ด**คำ**จำ**อย่า**คลาย
วรรณคดี**หลัง**ทย**ก**แสดง
ไม่**สำ**คัญ**อย่า**ระ**แ**ง
ให้**ถูก**ต้อง**ตาม**วิธี

(กำชัย ทองหล่อ)

รูปแบบฉันทลักษณ์การแต่งกาพย์ยานี ๑๑

๑. จำนวนคำ

- กาพย์ยานี ๑๑ นั้น ในหนึ่งบทมี ๒ บาท บาทต้นเรียกว่า "บาทเอก" บาทท้ายเรียกว่า "บาทโท"
- และในหนึ่งบาทนั้น มี ๒ วรรค วรรคหน้ามี ๕ คำ วรรคหลังมี ๖ คำ (รวมแล้วแต่ละบาทนั้นเป็น ๑๑ คำทั้ง ๒ บาท จึงเรียกว่ากาพย์ยานี ๑๑ นั้นเอง)

๒. การรับ-ส่งสัมผัส

- คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง ส่งสัมผัสสระไปยังคำที่ ๑, ๒ หรือ ๓ ของวรรคที่สอง
- คำสุดท้ายของวรรคสอง ส่งสัมผัสสระไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่สาม ส่วน **สัมผัสระหว่างบท** นั้น เช่นเดียวกับบทกลอน คือ ให้คำสุดท้ายของบทแรก(คำที่ ๖ ของวรรคสี่) ส่งสัมผัสสระไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่สอง ของบทถัดไป

๓. เสียงทำยวรรค

เสียงทำยวรรคของภาพยานี้แต่ละวรรคนั้น ลงได้ทุกเสียง จะลงเสียงใดก็ได้
ไม่เคร่งครัดหรือบังคับเช่นกลอน
หากที่นิยมกันคือลงเสียงสามัญเป็นส่วนมาก และเสียงจัตวา
*** ยกเว้นวรรคที่ ๔ ไม่นิยมลงเสียงเอก หรือโทเป็นอย่างยิ่ง เพราะทำให้
เสียงของภาพยหลุบห้วนขาดหายไป ***

๔. จังหวะการอ่าน

ช่วงจังหวะการอ่านของภาพยนตร์ยานี้ ๑๑ นั้น เรียบง่ายและลงตัว ด้วยการแบ่งจังหวะวรรคหน้าเป็น ๒-๓ และวรรคหลังเป็น ๓-๓

